

ПРОПОЗИЦІЇ
для Міністерства екології та природних ресурсів України

1. Щодо порядку видачі дозволів на декілька майданчиків одного підприємства

На виконання пункту 3 Прикінцевих положень Закону України від 09.04.2014 р. № 1193-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру» Мінприроди 30.05.2014 р. був направлений у Кабінет Міністрів України для погодження проект постанови «Про затвердження Порядку надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами та подання декларації про відходи» (надалі – «Порядок»).

На нашу думку, в розробленому Мінприроди Порядку залишилось неврегульованим питання видачі дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами (надалі – «Дозвіл») для юридичних осіб, які проводять господарську діяльність одночасно на двох і більше майданчиках за різними адресами. На круглому столі представниками Мінприроди була висловлена позиція, що в такому випадку юридичній особі має видаватися один Дозвіл одразу на всі майданчики. Втім, на практиці в окремих випадках такий підхід реалізувати буде неможливо, враховуючи наступне.

Законом України «Про відходи» видачу Дозволів віднесено до компетенції місцевих органів виконавчої влади. В пункті 4 Порядку також визначено, що Дозволи операторам і утворювачам відходів видають органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації. Отже, якщо майданчики юридичної особи розташовані в різних областях (або як часто зустрічається - в місті Києві і Київській області), в такому випадку видача одного дозволу неможлива (оскільки питання мають розглядати одночасно два різні місцеві органи виконавчої влади).

Тому, на наш погляд, доцільно визначити процедуру видачі Дозволу окремо на кожен майданчик юридичної особи. Однак, для цього необхідно внести зміни до порядку розрахунку показника загального утворення відходів (надалі – «Пзув»). Наразі, виходячи зі змісту Закону і Порядку, цей показник розраховується з загального обсягу відходів, які утворюються юридичною особою на всіх її майданчиках. На нашу думку, доцільно закріпити в Порядку, що Пзув визначається на кожен майданчик окремо, і виходячи з цього на цей майданчик видається Дозвіл (якщо Пзув більше 1000), декларація (якщо Пзув становить від 50 до 1000) або не отримується жоден з документів (якщо Пзув менше 50).

2. Щодо отримання Дозволів або декларацій юридичними особами - орендарями, відходи від діяльності яких централізовано передаються власнику приміщення відповідно до умов договору оренди

На круглому столі представники Мінприроди відзначили, що в означеному вище випадку Дозвіл або декларацію про відходи необхідно отримувати орендодавцю, якого, на їх думку, слід вважати власником відходів в розумінні положень статті 1 Закону України «Про відходи».

Втім, на практиці склалася інша ситуація, коли посадові особи екологічної інспекції вимагають наявності відповідних дозвільних документів у орендаря. При цьому, в отриманні цих документів виникають складнощі, пов'язані, зокрема, з визначенням обсягів утворення відходів (оскільки відходи збираються централізовано від всіх орендарів приміщення), а також з наданням договорів на передачу відходів (оскільки такі договори укладаються орендодавцем і орендар не завжди може їх отримати).

Вважаємо, що підхід, висловлений представниками Мінприроди щодо даного питання, є правильним, однак потребує відповідного законодавчого закріплення, з метою уникнення необґрунтованих претензій з боку контролюючих органів.

Тому, в Порядку пропонуємо передбачити, що: «Утворювачі відходів, які проводять господарську діяльність в орендованому приміщенні і передають відходи орендодавцеві або уповноваженій ним особі на підставі відповідного договору, звільняються від обов'язку вести облік і подавати звітність щодо таких відходів, а також від обов'язку отримувати Дозвіл або подавати Декларацію щодо цих відходів. Виконання означених обов'язків у даному випадку покладається на орендодавця або уповноважену ним особу».

3. Щодо передбаченого порядком обов'язку подавати у Дозвільний орган інформацію про відходи

Пунктом 18 Порядку визначено, що Оператори та Утворювачі відходів щорічно до 01 лютого року, що настає за звітним, надають Дозвільному органу інформацію щодо утворення та здійснення операцій у сфері поводження з відходами. Форма, зміст та порядок надання інформації встановлюється Мінприроди.

У зв'язку з цим слід відзначити, що на даний час існує щонайменше три самостійні форми ведення обліку і звітування про обсяги утворення відходів:

- Форма 1-відходи (річна) - Наказ Державної служби статистики України від 19.08.2014 р. № 243 «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із екології, лісового та мисливського господарства»;
- Форма 1-ВТ - Наказ Мінприроди від 07.07.2008 р. № 342 «Про затвердження типової форми первинної облікової документації N 1-ВТ «Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари» та Інструкції щодо її заповнення».
- Щорічна подача даних про зміни у діяльності об'єктів для внесення відповідних змін до реєстрових карт та реєстру - Постанова Кабінету Міністрів України від 31.08.1998 р. № 1360 «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів»

Тобто, Порядком запроваджується іще одна форма звітування підприємств щодо утворення і поводження з відходами, яка фактично дублює вже існуючі.

Враховуючи вищенаведене, вважаємо за доцільне розглянути питання щодо поєднання всіх означених вище форм звітування в одну уніфіковану форму, з можливістю подачі звіту в електронній формі.